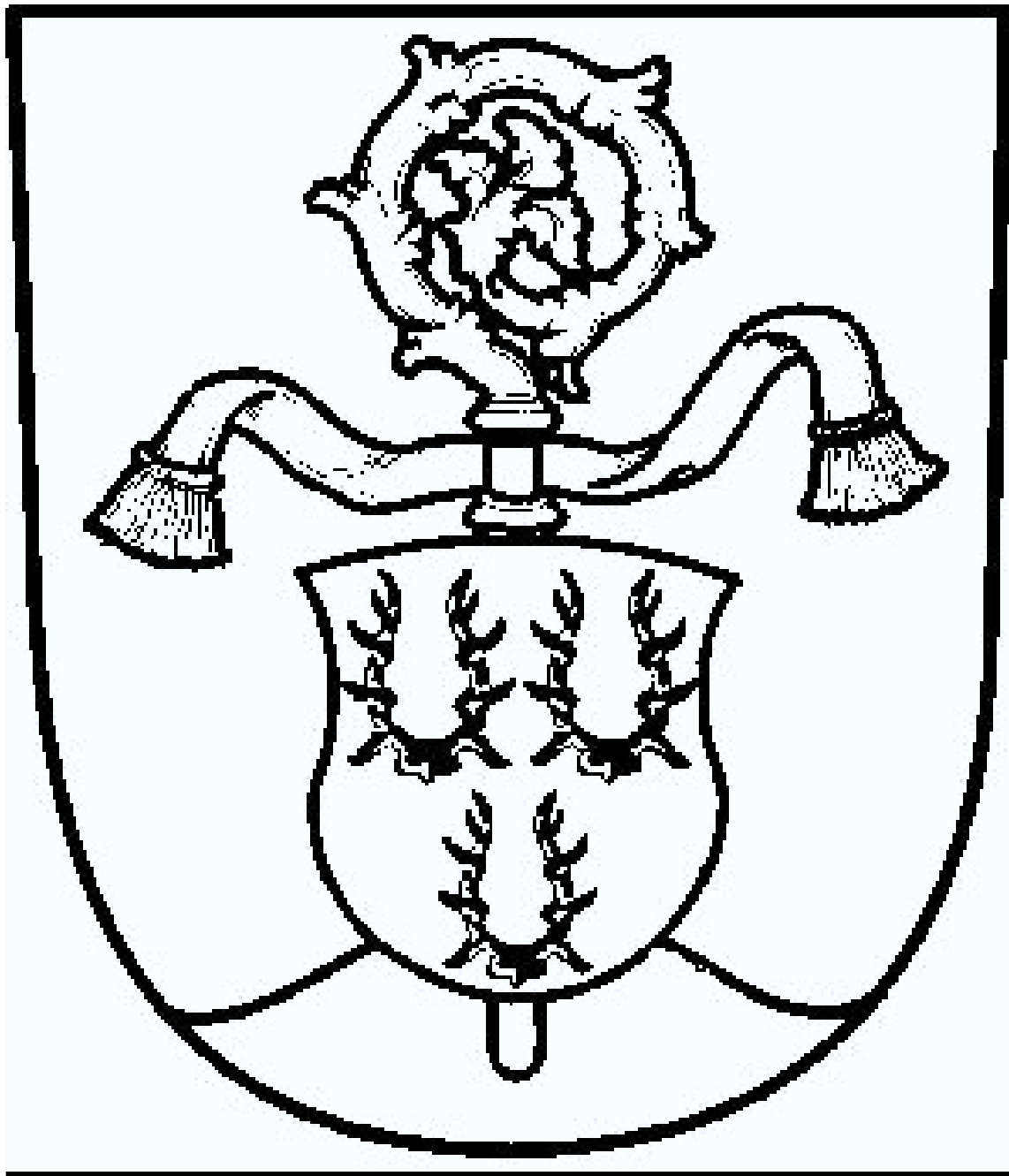

DĚPOLTOVICKÉ LISTY

Číslo 2

2017

březen - duben

Vydává obec Děpoltovice reg.č. RK 697/99 – 10

Redakce: Jaroslav Kareš

Počet výtisků: 120 ks

Starosta obce na setkání s prezidentem

Dne 1.března 2017 se starosta obce Jiří Štikar zúčastnil na krajském úřadě Karlovarského kraje setkání s prezidentem Milošem Zemanem. Na setkání však nejel sám, přivezl s sebou kapelu „Toník Pech a jeho Old Boys“, která pro prezidenta složila text na uvítanou v Karlovarském kraji. Tento „živý dárek“ měl velký úspěch, soudě podle mediálního ohlasu nejen v tisku.

Přípojky kanalizace

Výstavba splaškové kanalizace v obci je ukončena a občané se mohou již teď na tuto kanalizaci připojit (konečný termín do kdy by tak měli učinit bude ještě stanoven).

Kdo hledá dodavatele na její zhotovení po jednání na Vodárnách a kanalizacích Karlovy Vary, a.s., znovu uvádíme doporučené zhotovitele těchto přípojek:

Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a.s.

PS 07 – Provozní středisko vodovodů a kanalizací Chodov
U Porcelánky 1215, Chodov

Kontaktní osoby: Jiří Vaňourek, tel.: 602 126 033, Radomír Dietel tel.: 602 835 474

VSF FANTA spol. s r.o.

Vančurova 634/5, 360 17 Karlovy Vary-Stará Role

Kontaktní osoby: Ing. Egon Kunzmann, tel.: 602 944 488, Josef Kůs, tel.: 602 650 370

BÁČA, spol. s r.o.

Na Vlečce 179, 362 32 Otovice

Kontaktní osoby: Ing. Miloš Báča, tel.: 602 415 260, Ing. Tomáš Báča, tel.: 602 181 904

EKO-KV, spol. s r.o., výstavby inženýrských a průmyslových staveb

Sportovní 633/13A, 360 09 Karlovy Vary

Kontaktní osoba: Ing. Václav Václavíček, tel.: 353 234 040, 603 831 956

DELTONA, spol. s r.o.

Dlouhá 881/5, 360 17 Karlovy Vary-Stará Role

Kontaktní osoba: Zdeněk Čičala, tel.: 606 627 314

Stavbu kanalizační přípojky může provést mimo výše uvedené jakákoli autorizovaná společnost, musí být ovšem dodrženy všechny technické podmínky uvedené v projektové dokumentaci. V případě, že stavbu provádí jiná stavební firma, je nutné informovat příslušné provozní středisko, které povinně dohlíží na realizaci samotné přípojky. Napojení na veřejnou kanalizaci musí provádět pracovníci příslušného střediska, v našem případě je to **Provozní středisko kanalizací sever PS 09 – Karlovy Vary, Drahovice: kontaktní osoby Filip Maršík, tel.: 607 560 726 a Václav Waldmann, tel.: 606 294 377, příp. Radomil Dietl, tel.: 602 835 474**

MÍSTNÍ KNIHOVNA

Zpráva o metodických návštěvách z Krajské knihovny Karlovy Vary

V roce 2016 se uskutečnilo šest metodických návštěv – 17.2., 20.4., 15.6., 24.8., 12.10. a 30.11. Během těchto návštěv, týkajících se činnosti v rámci poskytování regionálních služeb bylo dovezeno 209 knih a odvezeno 106 knih.

Doporučení pro knihovnu v Děpoltovicích

- Propagace služeb knihovny na webových stránkách obce, v místním tisku
- Větší využívání webového katalogu knihovny
- Propagace služeb knihovny z důvodu intenzivnějšího využívání veřejností
-

Březen – měsíc knihy

Historie Měsíce knihy se začala psát v roce 1955, kdy proběhl první ročník. Od samého vzniku se Měsíc knihy těšil přízni vládnoucí moci. Není na tom nic divného, protože zrod tohoto velkolepého kulturního projektu byl spojen s oficiálními místy.

Akce Měsíc knihy měla být manifestací síly ve službách komunistické nauky. Zacílená byla především na vybrané skupiny obyvatel, u kterých bylo možné předpokládat „ideologický růst“. Mládež, zemědělci a dělníci měli být opracovávaní a přetvořeni v uvědomělé, socialistickému zřízení oddaných soudruhů.

V roce 1989 přišla „sametová“ revoluce a s ní i mnoho změn. Měsíc knihy přestal být akcí oficiálně řízenou z ministerstva a postupně téměř zanikl. Na jeho místo nastoupil např. Týden knihoven. S nástupem vizuálních a elektronických médií přišla tištěná kniha o své výsadní postavení, což se projevilo mimo jiné přejmenováním Měsíce knihy na Měsíc knihy a internetu.

Proč se pořád čtou knihy?

Možná vás napadne, jak se takhle může někdo zeptat? Než aby si dnešní děti něco přečetly, raději si pustí audio, nebo můžete se tím trápit anebo mění“. Když se zamyslíte nad tím, neuplynulo zas tak moc času od vynalezu papír a v 15.století se pořád ještě čtou knihy“ úplně nesmyslná.

ještě líp video. Můžete to kritizovat, s nadhledem prohlásit, že „doba se že v kontextu „celých“ dějin doby, co člověk vyvinul písmo, vymyslel knihtisk, není otázka „proč

se pořád ještě čtou knihy“ úplně nesmyslná. Možná přijde čas, kdy papír bude tak drahá věc, že se tisk zakáže. Možná si lidé s ekologických důvodů prostě nebudou moci knihy dovolit. Možná přestanou komunikovat písemně. Možná nakonec i ústně – a začnou si informace předávat telepaticky. Ale zatím nežijeme sci-fi. Zatím ještě knihy existují a my se můžeme ládovat písmeny, můžeme prstem otáčet stránky, kochat se obrázky. Knihami se můžeme nechat poučit, rozesmát, rozesmutnit, popustit uzdu fantazii či se jí nechat inspirovat.

Kam s nimi aneb nebezpečné odpady v domácnosti

Běžně je doma hromadíme a možná ani nevíme, jak závažné škody na životním prostředí mohou napáchat. Léky, ředidla, čisticí saponáty nebo staré baterie z domácností totiž patří mezi nebezpečné odpady a neměly by rozhodně spolu s běžnými odpadky skončit v popelnici. Většina z nás dokáže běžný odpad bez zaváhání roztřídit – do zelených kontejnerů patří sklo, modrým náleží starý papír a do žlutých odnášíme plast. Jak ale naložit s neobvyklými odpady, jako jsou např. tonery do počítačů, střepey ze zrcadla nebo obal od vajíček?

Léky a zdravotnický materiál

Ty patří k běžným nebezpečným odpadům. Pokud skončí v koši nebo v záchodové míse, mohou kontaminovat vodu či půdu. Čistírnou odpadních vod si s kontaminací nemusejí stoprocentně poradit a voda plná farmaceutických zbytků pak může vážně ovlivňovat zdravotní stav nejen živočichů, ale i lidí. Nejlepším rozhodnutím je v tomto případě léky odnést zpátky do lékárny nebo do sběrných dvorů.

Barvy, ředidla a lepidla

Značné škody na životním prostředí či na zdraví lidí mohou způsobit také zbytky syntetických barev, ředidel, lepidel, laků, nátěrů, mořidel a jejich obaly. Často mají více nebezpečných vlastností zároveň. Jak naložit s obalem obsahujícím zbytky těchto látek se dozvíte z etikety, která doporučuje odevzdat obal na místo sběru nebezpečného odpadu. Tím jsou i mobilní sběry nebezpečného odpadu pořádané obcemi.

Elektrospotřebiče a baterie

Další kategorii nebezpečných odpadů tvoří elektrozařízení. Nejen spotřebiče z domácnosti, ale také baterie a zářivky obsahují řadu nebezpečných látek, jako např. rtuť, těžké kovy či zpomalovače hoření. V chladničkách se navíc vyskytuje nebezpečný freon, který při úniku do ovzduší působí ztenčování ozonové vrstvy a umožňuje tak působení škodlivého UV záření na člověka.

Elektroodpad patří do zpětného odběru. Staré elektrospotřebiče je možné odevzdat u prodejce elektra kus za kus nebo je odnést do speciálních boxů umístěných např. na úřadech. K likvidaci starých baterií slouží také speciální boxy v supermarketech.

Tonery

Staré tonerové kazety do tiskárny nejsou samy o sobě považovány za nebezpečné, teoreticky je tak můžeme beztravně vyhodit do směsného odpadu. Výrobci tonerových barev sice obvykle uvádějí, že tonery lidskému zdraví neškodí, někteří lékaři však upozorňují na rizika rakovinných onemocnění nebo bronchitid v souvislosti s inhalací uhlíkového prášku, který tonery obsahují. Bezpečnější je tedy použité tonery vytřídit a odevzdat je spolu s elektroodpadem na místech zpětného odběru.

Výrobky z PVC

Řada věcí běžně užívaných v domácnostech se vyrábí z PVC. Ať jde o nádoby na vodu, láhve na ocet či kečup, obaly léků, koupelnové závěsy, rukavice, nebo o některé dětské hračky. Zda je konkrétní věc vyrobena z PVC, poznáme podle symbolu číslice 3 v trojúhelníkové značce s šipkami. Odpad z PVC patří do sběrných dvorů.

Velkou chybu děláme, pokud do plastů bez rozmyslu házíme použitý obal od oleje. Zbytky oleje v láhvi totiž mohou následnou recyklaci velmi zkomplikovat a do kontejnerů na plasty tedy patří až po pečlivém vymytí teplou vodou a přípravkem na mytí nádobí.

A jak s dalšími problémovými odpady?

Obaly od vajíček

Většina z vás by karton od vajíček s čistým svědomím vhodila do modrého kontejneru. Papírové obaly od vajec jsou však od těch nejméně kvalitních papírových vláken a jejich další zpracování je problematické. Proto si zaslouží vyhodit rovnou do klasického směsného odpadu. To samé platí i pro roličky od toaletního papíru. Papír lze totiž recyklovat pouze sedmkrát – poté je jeho vlákno pro novou výrobu příliš krátké.

Rozbité zrcadlo

Zbytky zrcadla rozhodně nepatří do zeleného kontejneru. Sklo zrcadla totiž obsahuje kovovou vrstvu, kterou z něj nelze sejmut. Správně se tedy mají střepy vyhodit do směsného odpadu. Obdobně do zeleného kontejneru nepatří ani autosklo, porcelán či plexisklo.

Vyřazené CD a DVD

Technický pokrok přináší i otázku, kam se starými CD nebo DVD nosiči. Odvést je můžeme do sběrného dvora, třídít se ale dají i spolu s vysloužilými elektrospotřebiči. I když CD a DVD nejsou podle oficiální klasifikace elektroodpadem, mají ik němu blízko. A proto se sbírají spolu s vyřazenými elektrozařízeními a následně předávají k dalšímu zpracování.

Papírové kapesníky

Použité papírové kapesníčky do kontejneru na papír z hygienických důvodů rozhodně nepatří. Recyklaci papíru ztěžuje nejrůznější znečištění, a proto do modrého kontejneru není vhodné vhadzovat ani mastné papírové obaly. Stejně tak tam nepatří použité papírové pleny či dámské hygienické potřeby, které navíc většinou obsahují příměs plastu.

STRÁNKY HASIČŮ

Pálení trávy je zakázané

Zatím to tak nevypadá, ale jarní sluníčko už brzy zažene do kouta dlouhé zimní, deštivé a větrné dny. Letošní dlouhá zima nastrádala v každém z nás pocit touhy po světle a teple. Ta nedočkavost zase některé vyžene ven obhlédnout zahrádky, chaty a chalupy a u nich v kůlnách zavřené zahradní nářadí. Jenže pohrbat starou trávu nebo snad ještě podzimní listí není snadné a tak se mnozí stále ještě obracejí k jejich pálení. Pálení staré trávy i ostatních porostů v souvislých plochách je zákonem o požární ochraně zakázáno. Hrozí nebezpečí přenesení požáru na jiný objekt nebo na plochu podobnou té spalované a to po povrchu suché vegetace, zanesením ohně větrem nebo i konvektivními proudy horských spalin s jiskrami a v neposlední řadě přenesením ohně v podloží. Poslední nebezpečí je aktuální zvláště v lesích nebo na plochách, kde je silnější vrstva lesní hrabanky. Takový oheň může „doputovat“ na vzdálenost desítek metrů a objevit se i po několika dnech. Jsou známé případy např. vzplanutí lesa po dvou týdnech ve vzdálenosti až sedmdesáti metrů od původního místa pálení. Bohužel jsou každoročně zaznamenávány i případy udušení lidí v kouři a v neposlední řadě i uhoření při nezvládnutém, původně jen malém kousku vypalované plochy.

Pálení biologického odpadu lze provádět jen na předem připravených přiměřeně velkých hromádách za trvalé přítomnosti alespoň jedné dospělé osoby a prostředků na prvotní hasební zásah.

Hořlavý biologický odpad může fyzická osoba spalovat jen za těchto podmínek:

1. Pálení provádí na vlastním pozemku a v dostatečné bezpečné vzdálenosti od budov a volných skládek např. palivového dřeva apod.
2. Pálení provádí osoba starší 18 let. Osoby mladší mohou tuto činnost vykonávat jen za dozoru dospělé osoby
3. Pálení není prováděno v období dlouhotrvajícího sucha, za větrného počasí apod.
4. Po ukončení pálení ohniště bezpečně uhasí a následně provádí kontrolu po dobu nejméně 8 hodin.

STRÁNKY TJ DĚPOLTovice

Okresní přebor – výsledky a program jarní fotbalové části sezony 2016/20

14.kolo TJ Děpoltovice – FC Nové Hamry 2:1

Branky: Jan Pospěch, Marcel Verebely

Rozhodčí: Petr Fiala, ČK 1:1, 100 diváků

15.kolo FK Nejdek B – TJ Děpoltovice 9:0

Rozhodčí: Marian Varga – Daniel Jaroš, Martin Jakubík, 120 diváků

1.	FK Nejdek B	15	12	1	2	87:26	37
2.	TJ Čechie Dalovice	15	12	1	2	66:24	37
3.	TJ Baník Píla	15	11	1	3	72:24	34
4.	TJ Vojkovice	15	10	4	1	59:24	34
5.	TJ Jiskra Březová	15	11	1	3	51:30	34
6.	FK Ajax Kolová	15	9	1	5	50:25	28
7.	KSNP Sedlec	15	6	2	7	30:36	20
8.	SK Božičany	15	6	1	8	43:52	19
9.	TJ Slavoj Bečov	15	4	2	9	24:56	14
10.	TJ Sokol Chyš B	15	3	3	9	36:51	12
11.	FC Nové Hamry	15	3	2	10	33:55	11
12.	FK Verušičky	15	3	1	11	27:82	10
13.	TJ Stružná	15	2	2	11	23:71	8
14.	TJ Děpoltovice	15	1	2	12	22:56	5

16.kolo	TJ Děpoltovice – Jiskra Březová	So 8.4. od 15:30 hod.
17.kolo	Sokol Chyš B – TJ Děpoltovice	Ne 16.4 od 14:00 hod.
18.kolo	TJ Děpoltovice – Slavoj Bečov	So 22.4 od 16:30 hod.
19.kolo	TJ Vojkovice - TJ Děpoltovice	Ne 30.4. od 14:00 hod.
20.kolo	TJ Děpoltovice – KSNP Sedlec	So 6.5. od 16:30 hod.
21.kolo	Ajax Kolová – TJ Děpoltovice	So 13.5. od 17:00 hod.
22.kolo	TJ Děpoltovice – Baník Píla	So 20.5. od 16:30 hod.
23.kolo	Čechie Dalovice – TJ Děpoltovice	So 27.5. od 10:30 hod.
24.kolo	TJ Děpoltovice – SK Božičany	So 3.6. od 16:30 hod.
25.kolo	FK Verušičky – TJ Děpoltovice	Ne 11.6. od 14:00 hod.
26.kolo	TJ Děpoltovice – TJ Stružná	So 17.6. od 16:30 hod.

III.A třída – výsledky a program jarní fotbalové části sezony 2016/2017

15.kolo TJ Děpoltovice – Olympie Hroznětín B 6:3

Marcel Verebely, Stanislav Bernátek, Tomáš Hudák, Jakub Lébl, Tomáš Kiška, Martin Wendler

Rozhodčí: Daniel Jaroš

16.kolo Sokol Hájek – TJ Děpoltovice 0:1

Branka: Stanislav Bernátek

Rozhodčí: Július Kobielský, 30 diváků

1.	Sokol Pernink	16	10	1	5	66:44	31
2.	SK Kyselka	16	9	2	5	48:25	29
3.	TJ Potůčky	16	8	3	5	64:43	27
4.	Sokol Sadov	16	7	6	3	42:33	27
5.	Sokol Hájek	16	6	4	6	31:34	22
6	RZ Abertamy	16	6	3	7	34:39	21
.7.	TJ Děpoltovice B	16	4	2	10	42:81	14
8.	TJ Olympie Hroznětín	16	3	1	12	45:73	10

17.kolo	TJ Děpoltovice B – TJ Potůčky	Ne 9.4. od 14:30 hod.
18.kolo	Sokol Sadov – TJ Děpoltovice B	So 15.4. od 17:00 hod.
19.kolo	TJ Děpoltovice B – RZ Abertamy	Ne 22.4. od 14:30 hod.
20.kolo	SK Kyselka – TJ Děpoltovice B	So 29.4. od 15:00 hod.
21.kolo	TJ Děpoltovice – Sokol Pernink	Ne 7.5. od 14:30 hod.
22.kolo	Olympie Hroznětín B – TJ Děpoltovice B	So 13.5. od 17:00 hod.
23.kolo	TJ Děpoltovice B – Sokol Hájek	Ne 21.5. od 14:30 hod.
24.kolo	TJ Potůčky – TJ Děpoltovice B	So 27.5. od 15:00 hod.
25.kolo	TJ Děpoltovice B – Sokol Sadov	Ne 4.6. od 14:30 hod.
28.kolo	Sokol Pernink – TJ Děpoltovice B	St 7.6. od 17:30 hod.
26.kolo	RZ Abertamy – TJ Děpoltovice B	So 10.6. od 15:00 hod.
27.kolo	TJ Děpoltovice B – SK Kyselka	Ne 18.6. od 14:30 hod.

DĚPOLTOVICE - HISTORIE OBCE

Kdy přesně byla obec Děpoltovice založena není známo. Obec je však stará nejméně 744 let, ale pravděpodobně je listině z roku 1273 je však již (Tüppelsgrün) zmiňováno. Ve Habsburský zvolen svolením papeže za dobou, a to od ř. 1254 – 1273 působení loupeživého roku 1253 Přemyslovec Otakar II., který padl v bitvě na Moravském poli 26.srpna 1278 (tedy pět let poté, co byla první písemná zmínka o obci Děpoltovice) proti Rudolfu Habsburskému. Tento den znamenal počátek habsbursko-rakouské moci. Tam, kde se dnes rozkládá obec se svými domy a obyvateli, cestami, poli a loukami, byl kdysi tmavý, neproniknutelný prales. Žádné cesty skrz něj nevedly, žádný člověk sem nevstročil. Medvědi, vlci, rysové a divoká prasata, také jeleni, srnky, zajíci, lišky, jezevci i mnohá jiná zvířata zde žila ve velkém počtu. A jak velký počet ptačích druhů zde byl! Později přišli ze Saska mniši, aby v této oblasti hledali vhodná místa k osídlení. S jednoduchým náradím sekali, řezali, valili a tahali dřevo ke kraji lesa. Vyhloubili rovněž příkopy, aby mohla odtékat voda. Byly odstraněny pařezy a kameny. Tak vznikly

mýtiny a zelená místa, kde se dala stavět obydlí. Naše chráněná oblast na úpatí jižního svahu Krušných hor se asi saským mnichům obzvlášť zalíbila. Teplé údolí se svým malým Vitickým potokem, přitékajícím z Lužce a ústícím u Dalovic do Ohře, lákalo k usídlení.

Hojnost zvěře k obživě a dostatek dříví i kamenů coby stavebního materiálu bylo po ruce dost. Vznikalo tak jedno obydlí za druhým. K tomu pole, louky a pastviny. Pozemky byly ohraničeny dřevěnými ploty nebo kamennými stěnami (tyto stěny z hrubě naskládaných kamenů lze částečně nalézt i v dnešní době).

Děpoltovice patřily v dřívějších dobách k Loketskému kraji. Majitelem tohoto kraje byl hrabě Konrád von Vohburg. Po jeho smrti zdědil celé území Depolt von Vohburg, který žil kolem roku 1130. Je doměnka, že po něm získala obec svoje jméno – Depoltsgrün, později Diepoltsgrün a konečně Tüppelsgrün (Děpoltovice). Dcera hraběte se jmenovala Adelheid. Ta se vdala r.1149 za vévodu Friedricha von Schwaben (1122 – 1190) a dostala kraj Loket a Cheb jako výbavu. Roku 1200 patřily Děpoltovice ke kraji Hroznětín. Jeho založení je ještě staršího data než naše obec. V roce 1273 byl Hroznětín již městem. Papež Gregor X. (byl papežem od r.1271) potvrdil 23.5.1273 vlastnictví půdy a svobody kláštera Teplá. V této důležité listině čteme také jména „zelených vesnic“, patřících k Hroznětínu. Ten se v nejstarších listinách (od roku 1213) označuje jako vesnice s tržním právem. Hroznětín byl nazýván Čechy podle zakladatele kláštera Teplá, svatého Hroznaty. Klášter Premonstrátů v Teplé byl založen r. 1193. Měl bohaté statky. Hroznata ve své závěti z roku 1197 předal panství Teplá svému klášteru. Dědičné vlastnictví Hroznětína získal Hroznata od Přemysla Otakara I. za vojenské služby, které mu poskytl. Dědičné právo mu bylo přiznáno listinou koncem prosince 1213. K osídlení tohoto území potřeboval Hroznata jen statečné a spolehlivé lidi. Proto přivedl německé kolonisty a sice Franky z Vrchní Falce přes Teplou, kde už byli usídlení, do Hroznětína. Legenda říká, že Hroznata jako provizor (správce) kláštera Teplá musel v červenci 1217 nutně podniknout cestu do Hroznětína, kde byl zajat rytíři z chebského území, zatčen a umístěn v černé věži hradu Kinsberg, kde 14.července 1217 zemřel. Jeho pozůstatky byly poté převezeny do kláštera Teplá a tam v kostele pohřbeny.

Až do roku 1434 zůstaly Děpoltovice s Hroznětínem ve vlastnictví kláštera Teplá. 29.zář 1434 musel opat Ratzko toto panství postoupit císaři Zikmundovi za 1 500 kop pražských grošů, říká se, že na přání jeho kancléře Schlicka. Aby bylo možno udělat si obrázek o velikosti panství kláštera Teplá – již v r. 1273 vlastnil 84 obcí. Klášter se tak stal největším kolonizátorem tohoto území. Kancléř Kašpar Schlick půjčil císaři Zikmundovi na jeho četné války 11 900 guldenů, a proto dostal zástavou mnohá panství, mezi nimi také Děpoltovice. Pod hrabětem Lorenzem Schlickem se Děpoltovice a Odeř spojily a vzniklo samostatné území. V roce 1575 byl postaven v obci zámek, i když ne v dnešní velikosti. Zámek byl jednoduchá protáhlá jednopatrová budova s malou věžičkou a uprostřed s velkým dvorem. V roce 1540 Wolf Schlick postoupil panství svému bratru Albínovi. R. 1605 Christopher Schlick postupuje vlastnictví na svojí ženu Annu Marii roz. Schwambergovou. Po její smrti r.1615 přešlo panství na její sestru Salome Wirstergovou, která tím přinesla svatební věno svému muži Georgu Christophovi von Wirsperg. Ten se v r. 1618 zúčastnil povstání českých pánů a musel v r. 1620 uprchnout se země.

(pokračování příště)

Báje a pověsti Karlovarska z doby nové**Egeria a Hans Heiling**

O tom, jak dlouho plula Oharka proti proudu řeky, se sice žádné zprávy ani v pověstech nedochovaly. Ovšem kde nakonec zakotvila, to víme docela dobře: v překrásném, všelijak klikatém údolí mezi Karlovými Vary a Loktem. Nebylo to ovšem jen kvůli těm přírodním krásám, jak byste se snad někdo mohl mylně domnívat.

Poněvadž se tentokrát rozhodla být pro jistotu ke každému vlídná i laskavá, brzy tu našla mnoho pohádkových přátel, od vodníka až po trpaslíky. To nakonec dokazují některé místní názvy: kde jinde totiž najdete tak blízko sebe Čertův kámen, Červenou Karkulku či Svatošské skály. A jejich historie je vskutku velice zajímavá.

Vodník byl – na rozdíl od toho páteckého náramný boháč. Měl kříšťalový palác hluboko pod hladinou i se spoustou služebnictva, ať již to byly ryby, raci anebo jiná vodní havěť. Oharka se mu zalíbila na první pohled, takže z ní učinil královnu všech svých rusalek, kterých měl rovný tucet. A zanedlouho jste mohli Oharku spatřit se zlatou korunkou, jak při měsíčku s nimi tančí na mechovém palouku hned vedle hluboké tůně nad kříšťalovým zámkem.

A tak nenadále získala bohatství, vznešené bydlo, královskou urozenost i jméno Egeria. Všechny pohádkové bytosti široko daleko se jí kořily a sloužily jí. Kdo ji také jednou spatřil, nemohl na její krásu zapomenout, a tak se víla, vedena docela obyčejnou ženskou marnivostí, ráda ukazovala při svých tanečcích i lidským zrakům. Natolik ráda, že často musela moc a moc pospíchat do tůně, aby stihla vyměřenou hodinku, kterou na břehu rusalkám vodník povolil.

Stalo se však, že jednou při tom spěchu ztratila zlatou korunku. A to bylo zlé, protože na rozdíl od hasrmanského dobráka v Pátku byl vodník karlovarský náramně přísný a dbal o to, aby měl ve své říši pořádek.

„Jdi mi z očí!“ křičel na Egerii, nedbajíc jejího pláče ani proseb ostatních víl. „Jdi mi z očí a nevracej se, dokud korunku nenajdeš a nepřineseš!“

A tak druhého dne za úsvitu stála Egeria před polorozpadlou pastouškou pasáka Franciho a natahovala moldánky. Tam ji totiž kroky při hledání ztracené korunky zavedly. Uctivě zaklepala, a když Franci přišel ještě v polospánku otevřít, znovu ho údivem nad její krásou hned přepadly mráky. „Nenašel jsi mou korunku?“ špitla víla a pasák už věděl, že to žádné mráky nejsou.

„Našel, co by ne,“ odpověděl zdráhavě. A Egeria se na něho zadívala, jak mohla nejprosebněji: „A vrátíš mi ji? Bohatě se ti odměním, na mou duši.“ Jenže Franci, byť jenom obyčejný pasáček, nebyl včerejší. Potřeboval, aby se o něho už konečně někdo staral, a navíc taková krasavice ...

„Vrátím, ale jen staneš-li se mou ženou,“ odpověděl, a než se víla nadála, už ji táhne do pastoušky.

Od té doby žila Egeria na břehu. Starala se o Franciho, a marně ho pořád prosila, ať jí zlatou korunku vrátí. A potom se jí jednoho dne, když byl pasák se svým stádem, narodil chlapeček. Nebylo to však nějaké nemohoucí novorozeně, nemyslete, nýbrž klučina, který se hned postavil na nohy! A hned se také rozeběhl za pastoušku rovnou ke staré, napolo vyvrácené borovici, sáhl do spleti kořenů, aby odtud vytáhl – no samozřejmě – pohřešovanou korunku.

Víla zajásala, popadla korunku, chlapce vzala do náruče a rozběhla se ke své známé tůni. Tam ho hned vedle ouplavu dala do trávy a položila mu své odjakživa ledové dlaně na kučeravou hlavu. V té chvíli klučina usnul. „Dávám ti kouzelnou moc nad lidmi i nad bytostmi z jiného světa, poněvadž ti nemohu dát lásku. A ani tě nemohu vzít s sebou“ řekla Egeria odevzdaně. Potom od spícího hošíka po špičkách odstoupila a neslyšně vklouzla do tůně.

Dál už podle naší pověsti mnoho o Egerii slyšet nebylo, snad jen to, že jí vodník dovolil příští výpravu na břeh až za pět set let, a my si tedy na pokračování jejího příběhu musíme ještě počkat ...

Naopak její synek se postaral o to, že o něm bylo slyšet po celém kraji náramně brzy. Možná to byla ještě sama jeho matka – víla, která zařídila, aby jej našla sama markraběnka z loketského zámku a dala mu jméno Jan Svatoš, německy tedy Hans Heiling. Klučina rostl jako z vody, ještě rychleji se však rozvíjel jeho rozum. Brzy se pouštěl do učených disputací s knězem stejně jako s lékařem, filosofem, se zámeckým astronomem a astrologem. Jak Egeria předpověděla, poslouchali ho navíc bubáci i živly, takže mohl mít, nač si vzpomněl. Lidé se ho však báli a rádi ho neměli. Jaký tedy div, že se rozhodl vystavět pro ně pod Doubím nádherné město, samý palác, samá věž, jen aby si je nějak následující noc stavěli dobří i zlí domy, jaké doposud nikdo vykouklo slunce, začal hrdý z okolních statků i z bídných nastěhují. Avšak ani tentokrát zrak, poděkovali a že prý raději Ze zlosti nad takovou služebníkům, aby město po celou noc ozýval strašlivý zůstaly jen žulové pahýly. Však se jim také proto dodnes říká Svatošské skály. Ti, kteří divoké bourání města nezažili, ovšem tvrdí, že podivné skalní pilíře a sloupy vznikly z docela jiného Heilingova skutku.

Syn vodní víly se prý rozhodl získat lásku krásné a hodné Lízy z Doubí, i když dobře věděl, že má raději obyčejného zedníka Arnolda a on sám si díky svému bohatství i pomoci strašidelných přátel s ní jenom zahrává. Inu, podařilo se mu Lízu dostat až před oltář, jenže tam jej nakonec zedník prostě odstrčil a vzal si dívku sám.

„Když nemám mít Lízu já, nebude patřit nikomu,“ prohlásil Hans. „Za tohle všechno zkameníte!“ A vskutku se jeho kletba v okamžiku vyplnila. A tak v podivuhodných útvarech Svatošských skal lze rozeznat svatební průvod, od ženicha Arnolda s nevěstou Lízou až k podnapilému knězi.

Po takovém děsivém činu neměl Hans Heiling mezi lidmi místo ani stání. Odstěhoval se proto k trpaslíkům do jeskyně nedaleko Ohře, aby tam navždy hlídal jejich poklady. A co dodávají praprapradědečkové? Snad jenom to, že lidé pidimuže i s jejich vládcem po čase z celého kraje ke své škodě nakonec vypudili. Jenže Jan Svatoš čili Hans Heiling v údolí Ohře nakonec zůstal, jak na rozdíl od našich předků dobře víme my, současníci: jako žulový pilíř, který slouží výcviku horolezců.

Citováno z knihy Vladimíra Hulpacha „Báje a pověsti z Čech a Moravy - Karlovarsko“

RŮZNÉ

PROČ SE SLAVÍ VELIKONOCE?

Úplně stručně – Velikonoce jsou svátky jara. Tak byly vnímány v pohanských dobách, kdy se začala příroda po zimě probouzet. Zcela nový rozměr dalo Velikonocům židovství a křesťanství. V židovském pojetí, tak jak se slavily před 3500 let, byly tyto svátky oslavou vyvedení židovského národa z područí egyptského. A před zhruba 2000 lety dostaly význam z hlediska křesťanství, protože právě v této době byl ukřižován a z mrtvých vstal Ježíš Kristus. Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem.

Jak už tomu, ale vždy bylo, část zvyků zůstala z dob pohanských, přebraly se některé zvyky židovské a jiné křesťanské. Postupem času tedy vznikla podoba Velikonoc tak, jak ji známe dnes. Nic ale není trvalého a vlivem prostoru a času se i Velikonoce stále mění.

KDY SE SLAVÍ VELIKONOCE?

Velikonoce jsou pohyblivým svátkem, to znamená, že není stanovený pevný den v roce (třeba jako u Štědrého dne 24.12.), kdy je slavit. Každý rok se tedy slaví v trochu odlišnou dobu. Pro výpočet data Velikonoc je však přesně stanovené pravidlo. Velikonoční svátky připadají na neděli po prvním jarním úplňku. Pokud je tento úplňk také v neděli, pak se slaví až neděli další. Jedná se tedy o období mezi 23. březnem a 26. dubnem.

VELIKONOČNÍ TÝDEN DEN PO DNI

Každý jistě někdy slyšel pojmy jako Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota... pojí se s dobou před samotným Velikonočním pondělím. Jak jdou dny po sobě, co znamenají a jaké tradice se k nim váží?

KVĚTNÁ NEDĚLE

Ve znamení zelené ratolesti otevírá velikonoční týden. Koná se na památku Kristova příjezdu do Jeruzaléma, kde ho lidé vítali zelenými palmovými ratolestmi. Zahajte tedy velikonoční týden třeba tím, že si právě na Květnou neděli natrháte do vázy kočičky, zlatý déšť nebo jiné zelené proutky.

MODRÉ PONDĚLÍ (NĚKDE TAKÉ ŽLUTÉ)

Tento den z hlediska křesťanství žádný velký význam nemá, ale tradičně v domácnostech začal jarní úklid.

ŠEDIVÉ ÚTERÝ

V tento den úklid pokračoval, měly by se vymetat pavučiny z koutů.

ŠKAREDÁ STŘEDA (TAKÉ SAZOMETNÁ STŘEDA)

Z hlediska křesťanství má poměrně velký význam. Jidáš v tento den zradil Ježíše. Byl to nehezký – škaredý čin, proto také označení dne jako „Škaredá středa“. Rozhodně byste se tento den neměli mračit, mohlo by vám to zůstat po celý následující rok a všechny středy by pro vás byly škaredé. V tento den byly vymetány saze z komínů.

ZELENÝ ČTVRTEK

Křesťané si v tento den připomínají poslední večeři Páně. Večer pak zvony symbolicky odlétají až do bílé soboty do Říma. Jejich zvuk nahrazují řehtačky. Z pohanského hlediska je tento den poměrně známý, traduje se, že pro zachování zdraví pro celý další rok byste měli sníst něco zeleného – špenát, ale také salát nebo nádivku z mladých zelených kopřiv. Jiná tradice říká, že tento den by měl být postní a měla by se jíst jen zelenina. Hospodyně pekávaly sladké pečivo jidáše, na znamení Jidášovy zrady.

K Zelenému čtvrtku se také váže řada pověr a pranostik:

- „Na zelený čtvrtek hrachy zasívej, na velký pátek se zemí nehýbej!“
- Neměli byste se s nikým se nehádat, hádky se vám budou příští rok vyhýbat a peníze si k vám sami najdou cestu.
- Ještě před rozedněním zatřeste na zahrádce ovocnými stromy, úroda pak bude bohatá.

VELKÝ PÁTEK

V tento den si křesťané připomínají ukřižování Ježíše. Byl odsouzen, ukřižován na kříži a pohřben. Na památku se konají mše a lidé drží půst. Ostatní zvyky vázající se k Velkému pátku jsou pohanské.

- Velký pátek je spojen s kouzly, údajně se otevírá země a vydává své poklady, místo označuje světlo či světlá záře.
- V tento den byste neměli nikomu nic půjčovat – půjčená věc by mohla být očarována.
- Nesmí se hýbat se zemí – rýt, kopat, sázet...
- Nesmí se prát prádlo – symbolicky by bylo prané v Kristově krvi.
- Před úsvitem se umyjte pramenitou vodou, budete po celý rok zdraví.

BÍLÁ SOBOTA

Znovu se vrací zvony, které odletěly na Zelený čtvrtek. Světil a zapaloval se paškál – bílá tlustá zdobená svíce. Hospodyně doma uhasily oheň a znovu ho zapálily až loučí nebo svíčky zapálené právě od paškálu. Tato svíce je symbolem Kristova vzkříšení. V kostelích je ale klid, neslaví se mše. Vše se připravuje na následující den – Boží hod velikonoční. Pletou se pomlázky, barví vajíčka, vše se zdobí.

- Chlapci mají na Bílou sobotu uplést pomlázku.
- Můžete začít péct beránka a mazance.
- Dívky by měly začít barvit velikonoční vajíčka a kraslice.
- V chalupách se uklízelo a bílilo, vše se připravovalo na Ježíšovo zmrtvýchvstání.
- Na stole by neměl chybět bílý ubrus.

Boží hod velikonoční

Podle křesťanské tradice právě v neděli na Boží hod velikonoční za svítání vstal Ježíš Kristus z mrtvých.

- Hospodyně pekly beránka a mazance.
- Pokrmy se nechávaly světit v kostele.
- Kousek svěceného jídla byl darován poli i hospodářským zvířatům ro zajištění hojnosti a bohaté úrody.

Velikonoční pondělí (také červené pondělí)

Končí jím velikonoční týden, chlapci chodí po staveních a pomlázkami upletenými z proutků šlehají děvčata a ženy. Za to, jsou obdarováni zdobenými vajíčky. Jedná se o pohanský zvyk, který by měl zajistit zdraví a krásu ženám a plodnost mužům. Součástí koledování může být také polévání vodou. Konkrétní zvyky se liší kraj od kraje.

